

Inleiding

*De bundel **Thuis spreek ik ook!** kreeg een volledig nieuwe inhoud dankzij de samenwerking tussen het Kruispunt Migratie-Integratie, de Pedagogische Begeleidingsdienst Stad Gent, het Steunpunt Diversiteit en Leren en het Regionaal Integratiecentrum Foyer.*

Vanaf het moment dat een kind wordt geboren hoort het taal. Door je moedertaal leer je de wereld om je heen kennen, het geeft je vertrouwen en biedt je veiligheid om je actieradius uit te breiden. Je eerste taal doet je lachen nog voor je de taal echt begrijpt. Het is niet alleen de taal van je nabije omgeving, maar taal verbindt je ook met anderen.

We leven in een meertalige realiteit: onze buurman spreekt Arabisch met zijn kinderen, de winkelier spreekt Nederlands en Turks en in je werking kom je allicht in contact met nog veel meer talen. Daarnaast is er in de samenleving uiteraard nood aan een gemeenschappelijke taal zoals het Nederlands in Vlaanderen. Ook in de Brusselse samenleving neemt het Nederlands een prominente plaats in.

We kunnen natuurlijk niet al die talen begrijpen en spreken. Wat we wel kunnen doen is openstaan voor meertaligheid en dit een plaats geven in onze activiteiten en lessen.

Kinderen brengen heel wat rijkdom mee vanuit hun thuistaal en als we wel deze aan ons voorbij laten gaan, bestaat de kans dat kinderen zich niet ten volle aanvaard voelen. Taal en identiteit zijn immers heel nauw met elkaar verbonden.

“To reject a child’s language in the school is to reject the child. When the message, implicit or explicit, communicated to children in the school is ‘Leave your language and culture at the schoolhouse door’, children also leave a central part of who they are - their identities - at the school-house door. When they feel this rejection, they are much less likely to participate actively and confidently in classroom instruction. (Cummins, 2001, p. 19).¹

Als welbevinden en betrokkenheid de basis leggen voor een goede ontwikkeling, moeten we er voor zorgen dat kinderen zich welkom en aanvaard voelen met hun hele identiteit en achtergrond. Positief omgaan met de thuistalen kan hierbij een belangrijke stap zijn.

Door kinderen op een speelse en laagdrempelige manier kennis te laten maken met de talige diversiteit rondom hen, vergroot het respect voor elkaars leefwereld en taal.

21 Februari werd in 1999 door UNESCO uitgeroepen tot Internationale Dag van de Thuistalen. Je kan de dag van de thuistalen zien als een startmoment waarop je via een of meerdere activiteiten de thuistalen centraal stelt, maar het is natuurlijk belangrijker er op regelmatige tijdstippen aandacht voor te hebben. Meer inspiratie vind je zeker op de website <http://www.meertaligheid.be>.

¹ Cummins, J. (2001). Bilingual children’s mother tongue: Why is it important for education? Sprogforum, 19, 15-20.

Opzet bundel

Waarom deze bundel?

- De eigen thuistaal krijgt een plek op school, in de buitenschoolse opvang, op het speelplein, enz. en kan het onderwerp worden van een activiteit/les.
- Kinderen krijgen meer en vooral positieve aandacht voor elkaars talen.
- Kinderen beleven plezier aan het omgaan met talen.

Voor wie?

Deze bundel is bestemd voor alle professionals die in contact komen met kinderen (4-12 jaar) die al dan niet een andere thuistaal hebben dan het Nederlands. Kennismaken met talige diversiteit kan zowel voor Nederlandstalige als anderstalige kinderen een meerwaarde zijn.

Hoe is de bundel opgebouwd?

Je vindt in deze bundel op de eerste plaats allerlei activiteiten die je de kans geven de thuistaal van de kinderen actief aan bod te laten komen. Meestal gaat het om alledaagse dingen waarbij je, mits een beperkte voorbereiding, de taal van de kinderen aan bod kan laten komen. Hier en daar zijn de talen onderwerp van de activiteit en worden er aspecten van de moedertaal onder de loep genomen. Bij sommige activiteiten zijn er activiteitenfiches voorzien die je kan kopiëren. De omschrijving van leeftijd en duur is natuurlijk flexibel en eerder richtinggevend.

Overzicht fiches

Thema	Leeftijd
1. La Famiglia	7-9
2. Meertalige Pennenzakken	9-12
3. Bruder Jacob	5-10
4. Mi casa	10-12
5. Handen en voeten	4-5
6. Woef, wau of ham?	4-7
7. Vriendenbingo	7-9
8. Hulp gevraagd in de dierentuin	5-7
9. Reis rond de wereld	10-12
10. I mail You	10-12
11. Junior Songfestival	8-12
12. Luister raak	4-5
13. Het leukste kwartiertje van de dag	4-6
14. Winkeltje	4-8
15. Eet smakelijk	6-12
16. Slaap kindje, slaap	5-12

Nog enkele tips

- Zorg dat alle kinderen aan bod komen, ook al kan misschien niet elke taal bij elke activiteit een plek krijgen.
- Vaak wordt er in groepjes gewerkt. Wanneer kinderen met eenzelfde thuistaal iets voorbereiden, maak dan goede afspraken over het taalgebruik, bijvoorbeeld: je mag tijdens de voorbereiding je eigen taal gebruiken maar op het einde bekijk je hoe je je vriendjes in het Nederlands verslag uitbrengt.
- Wanneer kinderen meer dan één thuistaal spreken, kunnen ze bij een activiteit kiezen in welke taal ze die willen doen.
- Je kan de activiteiten louter bekijken voor je eigen groep of met je collega's afspreken om klas/groep doorbrekend te werken. Misschien kan er een verslag worden gemaakt voor het volgende schoolkrantje of de website van je vereniging?
- Het is zeker leuk en extra boeiend als ook ouders worden betrokken.
- Maak je geen zorgen over de eventuele talen chaos die zich voordoet tijdens een activiteit, kinderen vinden er snel hun weg in.

Met verdere vragen kan u terecht bij:

Regionaal Integratiecentrum Foyer: hilde.desmedt@foyer.be (hier kan je via mail map met papieren versie, wit/zwart, bestellen voor 10 euro + verzendingskosten)

Het Steunpunt Diversiteit en Leren: Ilona.Truyts@UGent.be

Pedagogische Begeleidingsdienst Stad Gent: Sara.gielen@gent.be

Kruispunt Migratie-Integratie: britt.roels@kruispuntmi.be

Veel plezier!

steunpunt
diversiteit & leren

KRUISPUNT
MIGRATIE-INTEGRATIE
Expertisecentrum voor Vlaanderen - Brussel

STAD GENT

 Foyer

La famiglia (7 – 9 jaar)

Materiaal

- Foto's ouders en grootouders van de kinderen
- Zakspiegeltjes
- Kopie activiteitenfiche
Spiegelwoorden (per groep)
- Domino spel 1 X/ twee kinderen

40 minuten

Doelen

- De kinderen weten dat benamingen van familieleden anders kunnen zijn in verschillende talen
- De kinderen maken kennis met verschillende soorten families
- De kinderen kunnen hun familieleden benoemen
- De kinderen kunnen gelijkenissen en verschillen tussen talen benoemen

Werkwijze

Vraag aan de kinderen om foto's van hun ouders en van hun grootouders mee te brengen.

Activiteit 1

Je vraagt aan de kinderen om de foto's van hun ouders en grootouders te tonen. De kinderen vertellen over hun ouders en grootouders. Er mogen ook vragen worden gesteld.

Je vraagt aan de kinderen hoe ze in hun moedertaal mama, papa, oma en opa noemen en of ze een bijnaam voor hun ouders of grootouders gebruiken. De kinderen vertellen of ze voor de namen van hun ouders en grootouders steeds dezelfde taal gebruiken.

Activiteit 2

In de activiteitenfiche Spiegelwoorden zijn de namen van papa, mama, oma en opa in vier verschillende talen geschreven: Engels, Turks, Spaans en Italiaans.

De namen zijn omgekeerd geschreven. De kinderen zitten in groepjes.

De kinderen lezen de woorden met een spiegel en schrijven de woorden in de tabel op de juiste plaats. Daarna kan je de resultaten vergelijken.

Voer ter afsluiting een kort gesprekje: Wie vindt in de tabel een taal terug die hij/zij kent? Zijn dit ook woorden die jij gebruikt in je familie? Als je nog een andere taal spreekt, vind je dan woorden terug die hetzelfde zijn of sterk gelijken op wat jij gebruikt?

Activiteit 3

Je introduceert het dominospel.

De kinderen spelen per twee het dominospel.

Extra idee: maak samen met de kinderen een domino met foto's en tekstjes van de kinderen over hun familie. Werk eventueel aan de hand van enkele vragen die op voorhand aan de kinderen worden gegeven: Wie ben ik? Waar woon ik? Met wie woon ik samen? Welke naam geef ik aan mijn mama, papa, oma, opa? Vertel iets leuk over iemand in je familie, ...

Geef extra aandacht aan de benamingen die ze gebruiken voor hun familieleden.

Activiteit 4

Extra idee: sta er bij stil dat niet alle grootouders in België wonen. Hoe voelen kinderen zich hierbij? Welke taal spreken ze met hun oma of opa? Wanneer zien ze hen? Dit kan aanleiding geven om brieven of kaartjes te sturen naar hun grootouders. De kinderen kunnen tekeningen maken en een kort tekstje schrijven. Met de hulp van de ouders kan je aan vertalingen geraken die de kinderen dan overschrijven of na stempelen, als het zelf schrijven nog moeilijk is.

Activiteitenfiche Spiegelwoorden

Lees de woorden van de familieleden door middel van een spiegel.
Schrijf de woorden in de tabel op. Noteer eerst de woorden die je zeker weet.

enna

àpap

ammam

erhtafdnarg

eded

àmam

onnon

annon

enin

aleuba

oleuba

abab

rehtaf

rehtom

àpap

rehtomdnarg

	Turks	Italiaans	Spaans	Engels
mama				
papa				
oma				
opa				

Oplossingen

	Turks	Italiaans	Spaans	Engels
mama	anne	mamma	mamá	mother
papa	baba	papà	papá	father
oma	nine	nonna	abuela	grandmother
opa	dede	nonno	abuelo	grandfather

Activiteitenfiche Domino

Een dominostukje bestaat uit twee delen: een foto van een familie en een tekst. Je kunt alleen of per twee spelen. Bij elke tekst hoort een passende foto en omgekeerd. Wie als eerste al zijn stukjes in de dominoslinger kan leggen, heeft het spel gewonnen. Is zelf lezen wat lastig? Vraag dan iemand om voor te lezen!

Start

东

Mijn naam is 东 (Dong). Ik woon in Sjanghai met mijn oma. Mijn ouders wonen niet bij ons: ze werken nu in een pizzeria in Duitsland.

Mijn naam is Jennifer en ik woon in New York. Mijn familie is klein: ik woon met mijn mama en de vriendin van mijn mama.

Mijn naam is Daksha en ik ben vier jaar oud. In mijn familie is een baby geboren. Zijn naam is Babu. Wij wonen in Kolkata, in India. Mijn papa is lief en heel sterk. Mijn mama draagt bijna altijd jeans en heeft lange benen.

Ik ben 32 en ik woon in Milaan, in Italië. Ik woon met mijn mama. Ik zou graag alleen gaan wonen maar de huur van de appartementen is heel duur. Ik vind het trouwens nog gezellig om met mijn mama te wonen: ze maakt altijd iets lekkers klaar voor mij.

Mijn naam is Els en ik ben de mama van Jelle. Ik ben 35 en Jelle is 6. Hij is een speciaal kind: hij heeft het syndroom van Down. Dat betekent dat hij op school hulp nodig heeft om sommige dingen te leren. Voor de rest doet hij alles: hij gaat graag zwemmen en paardrijden. Hij volgt ook tekenles. Hij is mijn schat en ik vind hem een mooie jongen. Jullie niet?

Einde

Mijn naam is Afya en ik ben 9 jaar oud. Ik woon in Sydney met mijn mama, mijn papa en mijn twee broers. Ik ga naar het derde leerjaar en mijn lievelingvak is wiskunde. Op zondag ga ik met mijn ouders en met mijn broers naar een park en wij spelen er graag voetbal.

Mijn naam is Choum en ik woon in Phom Phen, in Cambodja. Ik woon in een weeshuis samen met twintig meisjes. Ik heb nooit mijn ouders gekend maar mijn vriendinnen zijn mijn familie geworden. Wij gaan naar school in de voormiddag en in de namiddag speel ik altijd met mijn vriendinnen. Wij spelen graag buiten als het niet regent.

Afbeeldingen: www.thinkstockphotos.com

Meertalige pennenzakken (9 – 12 jaar)

Materiaal

- Kaartjes activiteitenfiche Ra, ra ... raden maar (per twee kinderen)
- Tekengerief

40 minuten

Doelen

- De kinderen herkennen de namen van verschillende soorten schoolgerief (inhoud pennenzak) in verschillende talen en staan stil bij gelijkenissen en verschillen tussen de woorden
- De kinderen verkennen de taal van een vriendje

Werkwijze

Activiteit 1

Gebruik de activiteitenfiche Ra, ra, ...raden maar.

De kinderen spelen per twee. Ze krijgen een pak kaarten, nemen een kaart en lezen het voor aan hun vriend. Op elke kaart staat een woord in een andere taal: ze lezen het woord voor (het woord staat ook fonetisch geschreven). Het andere kind probeert te raden om welk schrijf/tekenmateriaal het gaat. Wanneer het niet lukt, vraagt hij/zij naar een andere tip (op elke kaart staan er vijf tips). Wanneer het voorwerp geraden is, is het de beurt aan het andere kind.

Doe dit eventueel meerdere keren. Daarna kan er gekeken worden wat ze van de woorden onthouden hebben. Andere mogelijke topics voor de nabespreking zijn: Welke taal was het? Wie kent die taal? In welke talen ken je dit woord nog? Lijken de woorden op elkaar?

Activiteit 2

--	--

Verdeel je blad als volgt:

Teken de inhoud van je pennenzak op de linkerkant. Schrijf de namen van de voorwerpen in de rechterkolom in een taal die niet alle vriendjes kennen. Geef het blad aan een vriendje dat zelf deze taal niet spreekt. Kan hij/zij de voorwerpen en woorden met elkaar verbinden? Verbeter samen.

Kinderen kunnen op internet makkelijk vertalingen vinden, maar de nadruk ligt niet op de juiste schrijfwijze.

Activiteitenfiche Ra, ra,... raden maar!

Neem een kaartje en lees het voor aan je vriendje. Bovenaan staat een woordje in een andere taal. vertelt je hoe je het woord moet uitspreken. Lees dat eerst voor. Lees daarna streepje per streepje een tip voor. Na elke tip mag je vriendje één keer proberen te raden wat het is. Gevonden? Jouw beurt om te raden!

un crayon

- ui kree-jon
- un crayon is een Frans woord
- un crayon stop je in je pennenzak
- un crayon heb je nodig om te schrijven
- un crayon is vaak grijs, soms ook in kleur
- de grootste vijand van un crayon is een gom

antwoord: een potlood

un bolígrafo

- oen bolli-krafo
- un bolígrafo is een Spaans woord
- in je pennenzak heb je zeker meer dan 1 bolígrafo
- un bolígrafo heeft een punt, maar je kan hem niet scherpen.
- in het Engels zeg je a ballpoint
- de juf of meester gebruikt ook vaak un bolígrafo, meestal is die rood

antwoord: een balpen

forbici

- fourbishì
- forbici is een Italiaans woord
- forbici gebruik je meestal bij het knutseluurtje.
- in het Frans zeg je des ciseaux
- forbici zorgt graag voor snippers
- een kapper gebruikt de hele dag forbici

antwoord: een schaar

Klasör

- klasseur
- klasör is een Turks woord
- in het Duits zeg je ein Ordner
- je stopt het in je boekentas
- een klasör heeft twee of vier ringen
- een klasör zorgt ervoor dat je papieren bij elkaar blijven

antwoord: een map / een ringmap / een kaft

un cartable

- ui kartable
- un cartable is een Frans woord
- soms is un cartable zwaar
- je neemt het iedere dag mee naar school
- je draagt het op je rug, soms ook over één schouder
- un cartable dient om je schoolspullen in te stoppen

antwoord: een schooltas / een boekentas

silgi

- silki
- silgi is een Turks woord
- silgi is een soort rubber
- silgi stop je in je pennenzak
- silgi zit soms ook aan het uiteinde van je potlood
- silgi doet je fouten verdwijnen

antwoord: een gom

ein Klebestift

- aajn klebeshtift
- Klebestift is een Duits woord
- om het te laten werken, moet je eerst onderaan draaien
- ein Klebestift gebruik je vaak bij het knutseluurtje.
- kleben betekent kleven, plakken
- in het Zweeds zeg je limstift

antwoord: een lijmstift

a notebook

- e nootboek
- notebook is een Engels woord
- je stopt het in je schooltas
- soms is het leeg, soms staan er oefeningen in
- als a notebook leeg is, kan je er in schrijven, maar ook tekenen
- de blaadjes van a notebook hebben lijntjes, ruitjes of vierkantjes

antwoord: een schrift / een werkschrift

Keçeli kalem

- ketjelic kalem
- keçeli kalem is een Turks woord
- keçeli kalem stop je in je pennenzak
- je kan keçeli kalem in verschillende kleuren hebben
- in het Italiaans zeg je pennarello
- keçeli kalem gebruik je om te kleuren

antwoord: stift

Penar

- peenAAR
- is een Roemeens woord
- stop je in je boekentas
- kan in verschillende kleuren zijn
- in het Turks zeg je kalem kutusu
- je stop je schoolgerief in je

antwoord: een pennezak

سكوتش

- skotch
- is een Arabisch woord
- stop je in je pennenzak
- is meestal transparent
- in het Duits zeg je *Klebefilm*
- gebruik je om te plakken

antwoord: een plakband

Apontador de lápis

- a-pon-ta-DOR-də-LAA-pish
- is een Portugees woord
- kan van plastic of van metal zijn
- stop je in je pennenzak
- in het Frans zeg je *taille-crayon*
- gebruik je om potloden te slijpen

antwoord: een potloodslijper

Bruder Jakob (5 – 10 jaar)

Materiaal

- Kopie activiteitenfiche Bruder Jakob
- Bord
- CD Kapitein Winokio 'Zag 3 beren' of Internet
- CD-speler of computer

30 minuten

Doelen

- De kinderen ervaren dat liedjes vaak in veel talen of taalvariëteiten terugkomen
- De kinderen experimenteren met zingen in verschillende talen of taalvariëteiten
- De kinderen weten dat er verschillende talen en dialecten bestaan
- De kinderen kunnen verschillen en gelijkenissen herkennen en benoemen tussen de talen en taalvariëteiten

Werkwijze

Activiteit 1

Hoe klinkt het liedje Broeder Jakob in de talen van de leerlingen?

Enkele versies, inclusief het specifieke klokkengeluid (ook in elke taal anders) worden naast elkaar op een bord geschreven.

Je kan ook de activiteitenfiche Bruder Jakob kopiëren voor de kinderen.

In de eerste plaats kan je de kinderen het lied laten zingen in hun thuistaal. De andere kinderen kunnen daarna proberen mee te zingen.

Wanneer kinderen nog een andere thuistaal spreken die hier niet voorkomt, kan je hen vragen proberen het liedje te vertalen of het 'klokkengeluid' laten invullen in bijvoorbeeld de Nederlandstalige versie.

Je vindt ook heel wat versies van het liedje online.

Een variant op deze activiteit: zing samen het liedje in het Nederlands. Eén kind duidt een ander aan dat het klokkengeluid 'invult' in zijn of haar taal of een gekozen taal.

Activiteit 2

Kapitein Winokio maakt van traditionele kinderliedjes een muzikaal eigentijdse versie. Heel wat liedjes zijn gezongen in het dialect. Zo maken de kinderen op een vrolijke manier kennis met dialecten.

Een voorproefje van de cd vind je op www.youtube.com/watch?v=vdKEHZJxbDg

Ga samen met de kinderen op zoek naar gelijkenissen en verschillen tussen het dialect, het standaard Nederlands en andere talen. Knoop eventueel een gesprek aan rond het gebruik van het dialect in de thuiscontext.

Activiteitenfiche Bruder Jakob

Nederlands

Broeder Jacob, Broeder Jacob,
Slaapt gij nog? Slaapt gij nog?
Hoor de klokken luiden, hoor de
klokken luiden,
bim bam bom, bim bam bom.

Frans

Frère Jacques, Frère Jacques
Dormez-vous, dormez-vous ?
Sonnez les matines, sonnez les
matines
Ding ding dong, ding ding dong

Engels

Are you sleeping, are you
sleeping?
Brother John, Brother John
Morning bells are ringing,
morning bells are ringing
Ding ding dong, ding ding dong

Duits

Bruder Jakob, Bruder Jakob!
Schläfst du noch? Schläfst du
noch?
Hörst du nicht die Glocken,
hörst du nicht die Glocken?
Bim, bam, bum, bim, bam, bum.

Italiaans

Frà Martino, campanaro
dormi tu, dormi tu?
Suona la campane, suona la
campane
Din don dan, din don dan

Mi casa (10 – 12 jaar)

Materiaal

- Kopie vragenlijst (per kind)
- Balpen
- Kleurpotloden of kleurstiften
- per groepje kopie van blad bij activiteit 2 en 3

90 minuten

Doelen

- De kinderen kunnen informatie geven over hun huis en leren elkaars manier van wonen beter kennen
- Kinderen reflecteren over clichés m.b.t. wonen
- Kinderen maken kennis met spreekwoorden in verschillende talen die eenzelfde betekenis hebben

Werkwijze

Activiteit 1

Mijn huis

De kinderen vullen de activiteitenfiche Mijn Huis in met alle informatie over hun huis, maar zetten hun naam niet op het blad (eventueel een zelfgekozen symbool). De leerkracht geeft per groep een aantal fiches. In groepjes proberen de kinderen te raden van wie het huis is. Men schrijft op een blad de namen bij de nummers. Wanneer de groep niet te groot is, kunnen de kinderen vrij rondwandelen rond de tafel waarop de bladen liggen (of er telkens één nemen) en dan telkens in hun groep bespreken. Het groepje dat de meeste namen juist plaatst, wint. Daarna kan er rond de vragen en antwoorden nog een kringgesprek worden gehouden.

Activiteit 2

Het huis spreekt

Gebruik de activiteitenfiche met dezelfde naam.

Soms zijn spreekwoorden erg verschillend in andere talen, maar soms lijken ze ook op elkaar. De kinderen krijgen telkens een spreekwoord in het Nederlands en vier andere talen. De kinderen proberen de betekenis van de spreekwoorden te achterhalen. Ze hebben allemaal iets te maken met thuis. De kinderen proberen daarna eenzelfde woord in de verschillende talen terug te vinden.

Activiteitenfiche Mijn Huis

Overal op de wereld waar mensen wonen, vind je huizen. Maar... maar niet alle huizen zien er hetzelfde uit. Hoe ziet jouw huis er uit? Op de volgende bladzijden kan je jouw huis kort voorstellen.

Woon je in meer dan één huis, kies dan het huis dat je graag wilt voorstellen.

Opgepast! Doe dit alleen. Zorg er voor dat niemand op jouw blad kan kijken.

Heeft iedereen alles ingevuld? Ga dan in groepjes zitten (5 - 6 kinderen). Leg alle werkbladen in het midden. Om de beurt neemt iemand een werkblad en vertelt wat er op de fiche staat. Probeer dan samen met je vrienden te raden van wie het huis is dat wordt voorgesteld.

Mijn huis

WAAR staat mijn huis?

Ik woon:

- in een stad
- in een dorp
- op het platteland
- aan zee

(Omcirkel wat past.)

Schrijf de naam van je straat op het straatnaambord.

WIE woont er in mijn huis?

In mijn huis wonen ____ mensen (hoeveel?)

Ik woon er samen met:

WELKE TALEN worden er in mijn huis gesproken en door wie?

1. Er wordt _____ gesproken door _____
2. Er wordt _____ gesproken door _____
3. Er wordt _____ gesproken door _____

HOE ZEG JE het bij jouw thuis?

Goedemorgen! _____

Smakelijk! _____

Tot straks! _____

HOE ziet mijn huis er uit?

Ik woon in...

(Zet een kruisje onder het huis dat bij jou past).

			
een appartement	een huis apart	een rijhuis	iets anders (teken het)
☐	☐	☐	☐

Hoe noemen ze dergelijk huis bij jouw thuis? _____

Dit is de kleur van mijn huis (langs de buitenkant):
(kleur het vierkant in de juiste kleur)

In mijn huis zijn er ____ verdiepingen.

Mijn huis heeft ... *(Zet een kruisje als jouw huis dit heeft.)*

- Een kelder
- Een zolder
- Een garage
- Logeerkamer
- Zonnepanelen
- Een tuin

Wat roepen je ouders als je aan tafel moet komen?

Wat zeg jij als je thuiskomt?

Wat zeg jij als de bel gaat en je oma staat aan de deur?

Wat zeg jij als de bel gaat en je vriend(in) staat aan de deur?

Hoe ziet jouw huis er uit? Maak een tekening van jouw huis.

Activiteitenfiche Het huis spreekt

Ken jij de onderstaande spreekwoorden in het Nederlands? Wat betekenen ze? Onder het spreekwoord in het Nederlands, vind je datzelfde spreekwoord in andere talen. Kan jij de onderstreepte woorden terugvinden in de andere talen? Onderstreep die ook op dezelfde manier.

❖ **Oost west, thuis best.**

Betekenis: _____

Engels: East west, home's best

Duits: Ost oder West, daheim das Best

Afrikaans: Oos, wes, tuis best

Fries: East of west, thús best

Ken je dit woord nog in andere talen? Noteer:

❖ **Als de kat van huis is, dansen de muizen.**

Betekenis: _____

Deens: Når katten er ude, spiller musene på bordet

Frans: Quand le chat n'est pas là, les souris dansent

Italiaans: Quando il gatto non c'è, i topi ballano

Pools: Gdy kota nie ma, myszy harczą

Ken je dit woord nog in andere talen? Noteer:

❖ **Ieder huisje heeft zijn kruisje.**

Betekenis: _____

Frans: Chacun porte sa croix

Spaans: No hay casa ni casita que no tenga su crucecita

Engels: Every man has his cross to bear

Ken je dit woord nog in andere talen? Noteer:

Wie kan de onderstaande code scannen?

Welk spreekwoord verschijnt er?

Oplossingen en achtergrond voor de begeleider

❖ Oost west, thuis best

Engels: East west, home's best

Duits: Ost oder West, daheim das Best

Afrikaans: Oos, wes, tuis bes

Fries: East of west, thús bêst

❖ Als de kat van huis is, dansen de muizen.

Deens: Når katten er ude, spiller musene på bordet

Frans: Quand le chat n'est pas là, les souris dansent

Italiaans: Quando il gatto non c'è, i topi ballano

Pools: Gdy kota nie ma, myszy harcuja

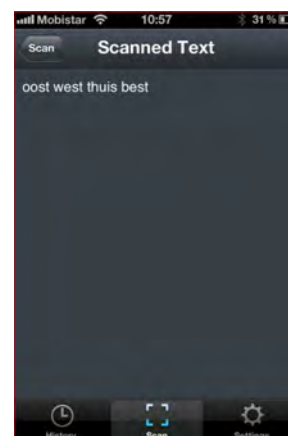
❖ Ieder huisje heeft zijn kruisje

Frans: Chacun porte sa croix

Spaans: No hay casa ni casita que no tenga su crucecita

Engels: Every man has his cross to bear

Als je de QR-code scant, krijg je volgend resultaat:

Afbeeldingen:
straatnaambord: gadgethouse.be
handen: maquza.be
appartementgebouw: nelis-bouw.be
huis open bebouwing: immo.mitula.be
rijhuis: hanneloren.wordpress.com
tegel Oost west thuis best: webshop.feestwinkelpartypeepz.nl
dansende muizen: vlleo.wordpress.com
QR code: www.kaartje2go.nl

Handen en voeten (4 – 5 jaar)

Materiaal

- Verf- en knutselmateriaal
- Computer met internetaansluiting

60 minuten

Doelen

- De kinderen beluisteren de woorden 'handen' en 'voeten' in verschillende talen en proberen het mee te zeggen/zingen
- De kinderen zingen een lied in verschillende talen
- De kinderen gebruiken handen en voeten om kunstwerken te maken

Werkwijze

Intro

Je vraagt aan de kleuters wat ze met hun handen kunnen doen.

Je vraagt aan de kleuters wat ze met hun voeten kunnen doen.

Je vraagt aan de kleuters of ze de namen van 'handen' en 'voeten' ook in andere talen (hun taal) kennen.

Activiteit 1: Zingen over handen en voeten

Je kijkt samen met de kinderen naar de twee eerste strofen van het liedje

<http://kidssongyoutube.blogspot.be/2008/12/if-you-are-happy.html>

Hoe zeiden de kinderen het in het Engels? (hands, feet)

We proberen het samen te zeggen.

Je zingt de twee eerste strofen van het lied in het Nederlands en daarna kunnen de kinderen het lied zingen in hun thuistaal. De andere kinderen kunnen proberen mee te zingen. In de activiteitenfiche Zingen over handen en voeten staan er een aantal versies van het liedje. Als het wat moeilijk is, kan in de Nederlandstalige versie telkens het woord handen en voeten veranderd worden in een andere taal, bij voorkeur die van de kinderen.

Activiteit 2: Handen en voeten in kunstwerken

De kinderen maken een knutselwerk met hun handen en voeten. Hier volgen een paar voorbeelden die als inspiratie kunnen dienen. Daarna kunnen ze de hand of voet nog eens in hun thuistaal benoemen.

Afbeeldingen en meer voorbeelden:

www.be.bing.com/images

www.ruffieux.com/mains.htm (twee laatste afbeeldingen)

Activiteitenfiche Zingen over handen en voeten

Engels

If you're happy and you know it, clap your *hands* (clap clap)
If you're happy and you know it, clap your *hands* (clap clap)
If you're happy and you know it, then you really want to show it
If you're happy and you know it, clap your hands. (clap clap)

If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)
If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)
If you're happy and you know it, then you really want to show it
If you're happy and you know it, stomp your feet. (stomp stomp)

Italiaans

Se sei felice e tu lo sai batti le mani (clap clap)
Se sei felice e tu lo sai batti le mani (clap clap)
Se sei felice e tu lo sai dimostrarmelo potrai
se sei felice e tu lo sai batti le mani (clap clap)

Se sei felice e tu lo sai batti i piedini (stomp stomp)
Se sei felice e tu lo sai batti i piedini (stomp stomp)
Se sei felice e tu lo sai dimostrarmelo potrai
se sei felice e tu lo sai batti i piedini (stomp stomp)

Frans

Si tu es heureux et que tu le sais
Frappe des mains (frappe, frappe)
Si tu es heureux et que tu le sais
Frappe des mains (frappe, frappe)
Si tu es heureux et que tu le sais
Et que tu veux vraiment le montrer
Si tu es heureux et que tu le sais
Frappe des mains (frappe, frappe)

Si tu es heureux et que tu le sais
Tape des pieds (tape, tape)
Si tu es heureux et que tu le sais
Tape des pieds (tape, tape)
Si tu es heureux et que tu le sais
Et que tu veux vraiment le montrer
Si tu es heureux et que tu le sais
Tape des pieds (tape, tape)

Nederlands

Als je blij bent en je weet het, klap je handen (klap klap)
Als je blij bent en dat weet je, klap je handen (klap klap)
Als je blij bent en dat weet je, en je wil het laten zien
Als je blij bent en dat weet je, klap je handen (klap klap)

Als je blij bent en dat weet je, stamp met je voeten
Als je blij bent en dat weet je, stamp met je voeten
Als je blij bent en dat weet je, en je wil het laten zien
Als je blij bent en dat weet je, stamp met je voeten

Spaans

I tu tienes muchas ganas de hacer ruido con las manos
Si tu tienes muchas ganas de hacer ruido con las manos,
Si tu tienes la razón y no hay oposición
No te quedes con las ganas de hacer ruido con las manos,
Si tu tienes la razón y no hay oposición

No te quedes con las ganas de hacer ruido con las manos
Si tu tienes muchas ganas de hacer ruido con los pies
Si tu tienes muchas ganas de hacer ruido con los pies,
Si tu tienes la razón y no hay oposición
No te quedes con las ganas de hacer ruido con los pies,
Si tu tienes la razón y no hay oposición
No te quedes con las ganas de hacer ruido con los pies

Woef, wau of ham? (4 – 7 jaar)

Materiaal

- Kaarten dieren eventueel meer dan één keer
- Plakband
- Computer

60 minuten

Doelen

- De kinderen ontdekken de geluiden van de dieren in verschillende talen
- De kinderen herkennen enkele dierengeluiden in een andere taal

Werkwijze

Dierengeluiden worden niet in alle talen op dezelfde manier verklankt. Een haan doet bijvoorbeeld 'kukelekuu' in het Nederlands en in het Frans 'cocorico'. In deze activiteiten vertrekken we vanuit de wijze waarop de kinderen dierengeluiden imiteren. Bij kinderen met een andere thuistaal kan het zijn dat ze de 'taal specifieke' geluiden maken, maar het kan ook gewoon op hun eigen manier. Bij de latere activiteiten kan je ervoor kiezen meer expliciet bij de taalverschillen stil te staan.

Je kan een keuze maken uit 3 activiteiten. Het kan leuk zijn om er in eerste instantie een tweetal activiteiten uit te kiezen. Op een later tijdstip kan je het thema aan de hand van een andere spelvorm hernemen.

We hebben hieronder een aantal dierenprenten voorzien. Je kan natuurlijk ook andere afbeeldingen zelf verzamelen.

Sommige kinderen hebben weinig ervaring met dierengeluiden. Er zijn heel wat websites waar je ze kan beluisteren. De volgende website geeft je bijvoorbeeld een ruime keuze aan dieren en hun geluiden: www.geolution.nl/dieren/dierengeluiden-download.htm Het beluisteren van de dierengeluiden kan een leuke introductie zijn.

Activiteit 1: Weet je welk dier je bent?

Gebruik de activiteitenfiche met dezelfde naam.

De helft van de kinderen krijgt een afbeelding van een dier op zijn rug gekleefd. Alle kinderen wandelen door elkaar. Als je een afgesproken teken geeft (je kan kiezen voor het maken van een dierengeluid) dan gaan de kinderen zonder prentje achter een kind met een tekening op de rug staan. Deze kinderen maken bij een nieuw signaal het geluid van het dier. Het voorste kind moet raden welk dier het is. Je beluistert samen met de andere kinderen wat het duo denkt. Als het juist is, gaan beide kinderen zitten. Zo gaan we verder tot alle geluiden zijn gevonden.

Je kan dit nog eens herhalen. Nu krijgen de andere kinderen een prent op de rug. Heb je veel kinderen dan mag gerust hetzelfde dier meer dan één keer worden gebruikt.

Noteer of onthoud als begeleider grappige en verschillende imitaties die je opvangt en de naam van het kind.

Een variant op deze activiteit: zorg dat je van elke afbeelding 3 exemplaren hebt. De kinderen komen om beurt bij jou. Ze mogen hun prent even bekijken en dan wordt deze op hun buik gekleefd met de afbeelding naar onder. De kinderen wandelen opnieuw door elkaar en maken het geluid van hun dier. Ze krijgen de opdracht twee vriendjes te zoeken die hetzelfde dier hebben.

Activiteit 2: Dierengeluiden in verschillende talen

Na deze actieve opwarming volgt er een kringgesprek. Je laat enkele kinderen een dierengeluid nadoen bij een bepaalde afbeelding. Gebruik hiervoor de informatie die je in de vorige activiteiten hebt verzameld. Kies voor kinderen die een geluid op een andere manier maken. Je kan ook zelf aanvullen. Waar mogelijk en wenselijk kan je de link leggen met de thuis talen.

Bij wat oudere kinderen kan je bespreken dat niet in iedere taal altijd hetzelfde geluid wordt gemaakt.

Allerlei vraagjes kunnen het gesprekje open trekken:

- Hoe zou het komen dat we soms verschillende geluiden maken.
- Moeten we allemaal hetzelfde geluid gebruiken of zijn de verschillen juist leuk?
- Wie heeft er al eens een hond/kat (neem heel courante dieren) gehoord wanneer hij/zij op reis was. Klonken die anders?

Ter info: Het geluid dat we gebruiken om een paard na te doen, lijkt overal ter wereld sterk op elkaar door het simpele feit dat paarden overal ter wereld een zelfde geluid maken. Kikkers bijvoorbeeld daarentegen vertegenwoordigen een grote variatie aan soorten, elk met hun eigen roep. Doordat mensen uit verschillende landen de ene kikker wel kennen en de andere niet, zullen de geluiden die we gebruiken om het geluid van een kikker na te bootsen meer variëren tussen verschillende talen. Verder kunnen er verschillen zijn omdat we geneigd zijn klanken te gebruiken die in onze taal veel voorkomen.

Op de website www.bzzzpeek.com kan je kinderen horen die een dierengeluid nadoen in verschillende talen. Leuk om even te beluisteren en na te doen.

Activiteit 3: Het lied van Kuikentje Piep

Aan de hand van de opnames van het lied 'Het kuikentje Piep' kan je illustreren dat in verschillende talen dierengeluiden anders worden gemaakt. Het gaat soms snel maar je kan het beeld regelmatig stoppen en het geluid proberen na te doen met de kinderen.

Je kan een keuze maken uit het volgende lijstje:

- Nederlands: www.youtube.com/watch?v=HnWZnrkh3FI
- Italiaans: www.youtube.com/watch?v=Mt56wxQDkG8
- Frans (met tutorial): www.youtube.com/watch?v=cUFBYMA2Vng
- Spaans (met tutorial): www.youtube.com/watch?v=RgQpI5iaxzs
- Duits (met tutorial): www.youtube.com/watch?v=o7ihxQe_4QA
- Roemeens: www.youtube.com/watch?v=1aoYR1lpEMQ
- Engels (met tutorial): www.youtube.com/watch?v=rskzClgGyu8

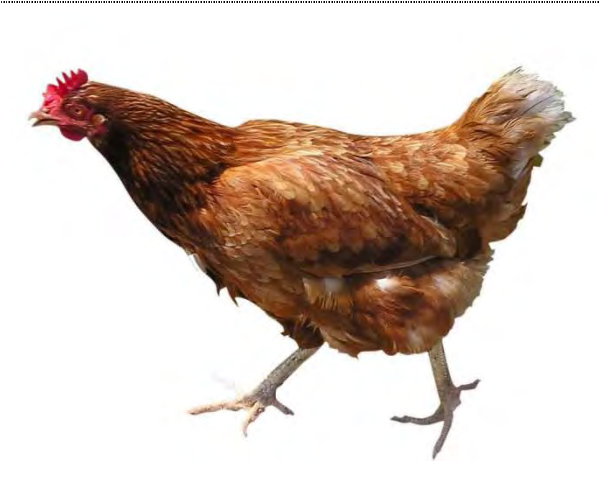
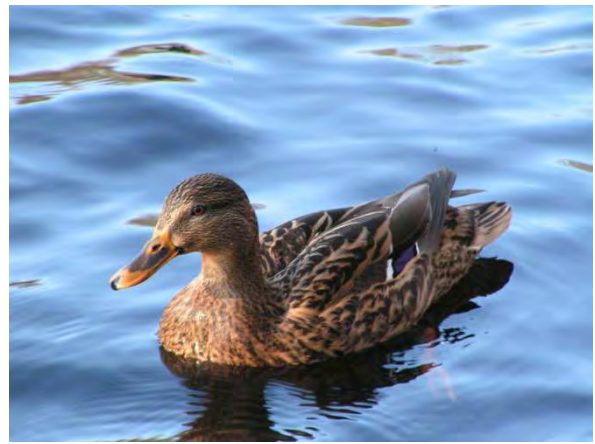
Laat de kinderen gerust meedansen en zingen. Je vindt op bijgevoegd schema de geluiden die in de liedjes worden gebruikt.

Oplossingen

	Nederlands	Engels	Spaans	Frans	Italiaans	Duits	Romeens
kuiken	piep	cheep	pío	piou	pio	piep	piu
kip	Tok	co-co	coo	cot	coo	goak	Cot-codac
haan	Kukeleku	doodle-doo	Cocorocó	cocorico	Corococo	kikeriki	cucurigu
kalkoen	kloek	gobble	glù	glou	glu	Guge-lugu	glu
duif	roekoe	cru	ruu	roucoule	truu	gurr	gru
kat	miauw	mew	miao	miaou	miao	miau	miau
hond	woef	woof	guau	ouef	bau	wau	ham
geit	meee	mah	mee	bêê	mee	määäh	meee
lam	beee	bah	beee	mee	bee	bäääh	beee
koe	moeeh	moo	moo	meuh	mooo	muuuh	muuu
stier	boeeh	muu	muu	muu	muuu	bruuu	muuu

Activiteiten fiche Weet je welk dier je bent ?

Bronnen

Kikker: valvas.be

Kip: gentblogt.be

Varken: sparnijlen.be

Varken: sparnijlen.be

Kuiken: zoo-indy.blogspot.be/2011

Geit: nl.m.wikipedia.org

Kat: gva.be/nieuws/in-de-rand

Eend: nationalgeographic.nl/fotografie

Haan: nationalgeographic.nl

Ezel: piepvandaag.nl/ezel

Duif: schoolvoorjournalistiek.com

Muis: seniorennet.be/Pages/Huisdieren/Muizen

Koe: kinderboerderijalphen.nl

Vriendenbingo (7 – 9 jaar)

Materiaal

- Kopie activiteitenfiche Vriendenbingo
- Pen per kind

30 minuten

Doelen

- De kinderen leren elkaar beter kennen
- De kinderen ontdekken wat meer over elkaars talenkennis en omgeving

Werkwijze

Stap 1

Je geeft de volgende opdracht:

Op de kaart zie je allerlei zaken staan. Iedereen loopt rond in de ruimte en stelt aan elkaar vragen (bv. Spreek jij Spaans thuis?). Wanneer iemand op de vraag kan antwoorden, schrijf je zijn of haar naam in het vakje. Je mag nooit twee keer dezelfde naam opschrijven. Heb je bij acht vakjes de naam van iemand kunnen schrijven, dan roep je luid 'BINGO' en ben je de winnaar. Variante: wanneer je op elke lijn 1 of 2 namen hebt mag je "BINGO" roepen.

Je kan het spel gerust nog een keer herhalen. Stimuleer de kinderen om andere vragen te stellen aan andere kinderen. Het is immers de bedoeling dat ze zoveel mogelijk te weten komen over zoveel mogelijk kinderen.

Stap 2

Nadien kan je de resultaten bespreken.

Stel vragen als: Hoeveel kinderen vonden we die ...? Wie kan er ... ? ...

Stap 3

Na de bespreking draait iedereen zijn blad om. De kinderen mogen niet meer kijken wat er op hun blad staat. Daarna vertelt iedereen iets nieuws dat hij/zij ontdekt heeft over een ander kind.

Tip

Je kan vanuit deze opdracht vertrekken om een talentenboom te maken met de kinderen. Op deze manier kunnen kinderen hun eigen talenten verwoorden en leren ze ook talenten herkennen bij elkaar.

Zoek een kind dat ...

<p>Met zijn tong aan z'n neus kan likken (bewijzen!)</p> 	<p>Thuis Spaans spreekt</p> 	<p>Niet kwaad is als hij / zij een spelletje verliest.</p>
<p>Een oma of opa heeft die met hen Nederlands spreekt.</p> 	<p>Muziekles volgt.</p> 	<p>Meer dan twee talen spreekt.</p>
<p>Tot 10 kan tellen in 2 talen</p> 	<p>Al Marokkaanse soep (harira) gegeten heeft.</p> 	<p>Een gekke bek kan trekken.</p>
<p>Wekelijks naar de jeugdbeweging gaat.</p> 	<p>Al ooit eens heeft gespiekt op een toets.</p> 	<p>Weet wat 'un copain' betekent</p>

<p>Het woord 'vriend' in twee andere talen kent?</p> 	<p>Ooit al een kruiswoordraadsel in een andere taal maakte?</p> 	<p>Thuis een boek in het Italiaans heeft?</p>
<p>Een vriend heeft die thuis een andere taal spreekt?</p> 	<p>Het woord 'voetbal' in het Engels kent?</p> 	<p>Weet wat een 'BFF' is?</p>
<p>Ouders heeft die ieder een andere taal spreken thuis.</p> 	<p>Weet wat de nationaliteit van deze schattige hamster is?</p> 	<p>In het Duits zichzelf kan voorstellen?</p>

Afbeeldingen

tong aan neus likken: peasinourpod.com
spelletje verliezen: cartoonstock.com
zangles: static1.hln.be
marokkaanse soep: 4.bp.blogspot.com
jeugdbeweging: schoolplaten.com
hartje Franse vlag: rlv.zcache.com
kruiswoordraadsel: users.skynet.be
aquí hablamos Español: burlesonisd.net
BFF: hippoklas.be
Afbeelding 123: oncalc.com
Duitsland: antiqbook.info

ik spreek Spaans: soleilpublishing.com
oma en opa: schoolmetdebijbel.com
talen kleuren je leven: heitenmem.nl
kikker met gekke bek: l6.omerwattiez.be
spieken: nultweevier.nl
vriendschap: 1.bp.blogspot.com
sprookjesboek Italiaans: img.2dehands.be
Voetballende jongen: cafetgv.be
Ouders met kind: zeppe.be
Russische dwerghamster: bengo.be

Hulp gevraagd in de dierentuin (5 – 7 jaar)

Materiaal

- Kaartjes dieren en info
- Correctiesleutel
- Tekenmateriaal

50 minuten

Doelen

- De ontluikende geletterdheid van kinderen wordt gestimuleerd
- De nieuwsgierigheid van kinderen wordt opgewekt voor verschillende schrifttekens

Werkwijze

Als introductie vertel je onderstaand verhaaltje. Dit kan voor de hele groep gebeuren. Het spel dat erop volgt kan beter in groepjes van 4 à 5 kinderen worden gespeeld.

Hier heel ver vandaan, in China, is er een heel mooie dierentuin. Vannacht is er echter iets ergs gebeurd. Iemand heeft alle naambordjes van de kooien gehaald en verstopt. De bewakers hebben heel lang gezocht om ze allemaal terug te vinden. En dat is gelukt! Maar nu moeten ze nog uitzoeken welk plaatje bij welke kooi hoort. Misschien kunnen wij hen wat helpen?

Activiteit 1: De juiste naam op de juiste kooi

Gebruik de activiteitenfiche met dezelfde naam.

De kaarten met de afbeeldingen van de dieren worden open gelegd. Je houdt de kaartjes met de uitleg over de dieren bij zich. Je begint met een eerste tip en daarna worden de kaartjes samen bekeken. Weten we al welk dier het is? Wie zou het kunnen zijn? Zijn we zeker of kan het nog een ander dier zijn? Weten we het nog niet dan volgt een tweede tip enz. T

Telkens wanneer de kinderen zeker zijn, worden de twee kaartjes (één met foto, één met tips) naast elkaar gelegd. Komen de Chinese karakters overeen dan is het juist!

Je kan het dier nu ook eens in het Chinees proberen benoemen. Je vindt de schrijfwijze zoals het wordt uitgesproken tussen haakjes op de infokaartjes.

Daarna volgt er een kort gesprekje. Onder de foto's staat de naam in het Nederlands en het Chinees. Is dat erg verschillend vind je? Wat vind je mooier? Waarom?

Activiteit 2: Zelf naambordjes maken

We maken nu zelf bordjes voor de dierentuin. Elke kind krijgt een tekenblad dat als volgt wordt ingedeeld: groot stuk voor tekening, strook voor namen.

De kinderen kiezen nu een dier. Het is leuk om dit in duo's te doen. Dat mag een dier zijn dat niet in het spel voorkomt. Ze tekenen het dier op het grootste deel van het blad. Bovenaan proberen ze de naam erbij te schrijven (overtekenen) in de talen die ze willen. Ze kunnen ze overtekenen/schrijven van de kaartjes. Je kan het voorschrijven. Je kan woorden ook licht in potlood schrijven en het kind mag er over gaan met stift. Oudere kinderen of de ouders kunnen hen helpen om de naam er ook in de thuistaal bij te schrijven.

Daarna volgt er een gesprek:

- Lijkt het woord in je thuistaal op het Nederlands of het Chinees of ziet het er nog helemaal anders uit?
- Welke taal vond je moeilijker om te 'schrijven'? Waarom?
- Welke taal vind je mooier? Waarom?
- Weet je nog hoe je het dier benoemt in de thuistaal of de andere talen die werden genoteerd? We kunnen het allemaal eens nazeggen.

Leeuw

狮

狮

(shietse)

grote tanden
zwarte neus
grote kat
lange bruine haren en baard

Beer

棕熊

棕熊

(tchandang)

erg zwaar
kleine oren
dikke pels
bruin

Tijger

虎

虎

(choo)

gevaarlijk
grote kat
donkerroze neus
oranje en witte vacht met
zwarte strepen

Aap

申

申

(houze)

Niet zo groot
zwarte haren
roze oren en gezicht
heeft vier handen om te
klimmen

Vis
鱼

鱼

(ieyu)

glibberige huid
klein
leeft in water
oranje, wit en zwart

Zeehond

海豹

海豹

(miefen)

goede zwemmer
geen oorschelp
houdt van koude
vinnen

Nijlpaard

河马

河马

(chemoa)

houdt van water
kleine oren
heel zwaar
grijs

Zebra

斑馬

斑馬

(Tanmaa)

vier poten
korte haren
familie van het paard
wit en zwarte strepen

Arend

鷹

鷹

(ying)

scherpe bek
witte kop
grote vleugels
pluimen

Slang

蛇

蛇

(ruan kwan)

Glibberige huid
geen poten
lang
vaak giftig

	Leeuw	狮
	Beer	棕熊
	Tijger	虎
	Aap	申
	Vis	鱼
	Zeehond	海豹
	Nijlpaard	河马
	Zebra	斑馬
	Arend	鷹
	Slang	蛇

Afbeeldingen

leeuw: fotocompetitie.upc.nl
bruine beer: beesies.nl/animals
tijger: home.planet.nl
aap: free-slideshow.com/screens
vis: ziboe.nl
zeehond: secretchina.com
nijlpaard: dierenplaatjes.us
zebra: upload.wikimedia.org
arend: kids-n-fun.nl
slang: nalila.com

Reis rond de wereld (10 – 12 jaar)

Materiaal

- Speelkaarten activiteitenfiche Landen
- Kopie activiteitenfiche Elkaar groeten (per groep of per kind)
- Pennen

60 minuten

Doelen

- De kinderen kunnen gesprekken voeren over een land
- De kinderen maken kennis met begroetingen in verschillende talen

3

Werkwijze

Inleiding: klasgesprek

Je vraagt:

- Waar zijn jullie al op vakantie geweest?
- Wat weet je nog over dat land?
- Wat hebben jullie daar gedaan?
- Welke landen zou je nog graag bezoeken? Waarom?

Activiteit 1: Spreekspel

Gebruik de activiteitenfiche Landen.

Je geeft elke kind één landenkaart. Sommige kinderen zullen dus dezelfde kaart hebben. De kinderen zitten per twee, tegenover elkaar. Je zorgt ervoor dat de duo's elk een andere kaart hebben. De kinderen tonen hun kaart niet aan elkaar. Het spel bestaat uit 2 delen:

- Deel 1: de duo's stellen om de beurt een vraag aan elkaar bv. Welke taal spreken ze in het land op jouw kaart? Wat is de nationale sport? Hoe ver ligt het van België? Welke muziekstijl vind je er?... Ze geven elkaar steeds het correcte antwoord. Als alle vragen beantwoord zijn, proberen ze te raden over welk land het gaat. Bovenaan de kaart staat het land in de originele taal.
- Deel 2: ze weten nu over welk land het gaat. Ze spelen een rollenspel. Ze gaan samen op reis en moeten kiezen naar welk van beide landen ze gaan. De houder van de kaart moet sowieso 'zijn' land verdedigen en argumenten geven vb. Ik zou liever naar ... gaan want in ... is het veel te warm., Ik zou liever naar ... gaan want daar spreken ze ... en ik begrijp die taal., Ik ken de muziekstijl in mijn land niet en ik wil die graag leren kennen., ... Uiteindelijk proberen ze tot een compromis te komen. Als iedereen klaar is, vertellen de duo's samen aan de klas waarom zij naar dit land willen gaan. Ze vullen elkaar hierbij aan. Duo's die hetzelfde land gekozen hebben, kunnen dit ook samen doen. De andere kinderen mogen vragen stellen.

Activiteit 2: Elkaar groeten

Gebruik de activiteitenfiche 'Elkaar Groeten'.

Alle kaarten van de landen liggen open op drie verspreide tafels, een volledige set (10 kaarten) per tafel. De kinderen verdelen zich rond de tafels. Ze krijgen de activiteitenfiche Elkaar Groeten. Hierop zien ze een aantal kinderen uit de landen uit de vorige activiteit die hen begroeten. Tussen haakjes staat hoe je het moet uitspreken. De kinderen trachten te achterhalen uit welk land deze kinderen komen. Ze kijken hierbij goed op de kaarten. Ze vullen de tabel aan en proberen de begroeting uit het land van de kaart die ze in de vorige oefening hadden, te onthouden. Onderaan de tabel kunnen ze twee begroetingen toevoegen die ze zelf nog kennen. De rest van de dag begroet iedereen elkaar steeds in de taal van zijn/haar kaart uit de eerste activiteit. Deze activiteit kan ook een aanzet zijn om bij het binnekomen, onthaal, ... elkaar te begroeten in de eigen taal.

Jamhuri ya Muungano wa Tanzaniaais (Tanzania, Oost-Afrika)

Officiële landstaal: Swahili

Hoofdstad: Dodoma

Afstand tot Brussel: 7.026km

Munteenheid: Tanzaniaanse shilling

Religie: katholiek (45%), moslim (35%)

Klimaat: tropisch

Natuur: wildparken, natuurparken, bergen, oceaan, kraters, riffen

Typisch gerecht: Ugali (maïsmeelebrij)

Muziek: Taarab

Nationale sport: voetbal

Bezoeken: natuur

Ísland

(IJsland, Noord-Europa)

Officiële landstaal: IJslands

Hoofdstad: Reykjavik

Afstand tot Brussel: 2.129km

Munteenheid: IJslandse kroon

Religie: luthers (85%)

Klimaat: redelijk koude zomers, koele winters

Natuur: gletsjers, geisers, vulkanen, natuurreservaten, watervallen, oceaan

Typisch gerecht: Hákarl (gerijpte haai)

Muziek: Pop

Nationale sport: glima (worstelsport)

Bezoeken: natuur

Commonwealth of Australia (Australië)

Officiële landstaal: Engels

Hoofdstad: Canberra

Afstand tot Brussel: 16.742km

Munteenheid: Australische dollar

Religie: katholiek (64%)

Klimaat: grotendeels subtropisch
(heel het jaar aangenaam warm, kan
heet zijn in de zomer)

Natuur: natuurreservaten,
regenwoud, eilanden, bergen, oceaan

Typisch gerecht: BBQ

Muziek: Pop

Nationale sport: cricket

Bezoeken: natuur, steden

República Federativa do Brasil (Brazilië, Zuid-Amerika)

Officiële landstaal: Portugees

Hoofdstad: Brasilia

Afstand tot Brussel: 8.991km

Munteenheid: Real

Religie: katholiek (74%), protestant
(15%)

Klimaat: tropisch

Natuur: natuurreservaten, oceaan,
regenwoud, watervallen, stranden

Typisch gerecht: Feijoada (soort
stoofvlees)

Muziek: Samba

Nationale sport: capoeira
(vechtsport)

Bezoeken: steden, natuur

Canada
(Canada, Noord-Amerika)

Officiële landstaal: Engels, Frans

Hoofdstad: Ottawa

Afstand tot Brussel: 5.683km

Munteenheid: Canadese dollar

Religie: katholiek (43,6%), protestant (29,2%)

Klimaat: warme en vaak vochtige zomers, koude winters

Natuur: grasvlaktes, bergen, oceaan, natuurreservaten, grote meren

Typisch gerecht: Poutine (frietgerecht, onrijpe kaas en saus)

Muziek: Pop

Nationale sport: lacrosse (soort hockey), ijshockey

Bezoeken: natuur, steden

République du Mali
(Mali, West-Afrika)

Officiële landstaal: Frans, Bambara

Hoofdstad: Bamako

Afstand tot Brussel: 4.398km

Munteenheid: CFA-frank

Religie: moslim (90%)

Klimaat: in het Noorden nauwelijks regen, in het Zuiden wel

Natuur: woestijn, droge grasvlakten, savanne

Typisch gerecht: Lakh-Lalo (visgerecht)

Muziek: Afropop

Nationale sport: voetbal

Bezoeken: steden, moskee van leem, graftombe van klei

Република България
(Bulgarije, Oost-Europa)

Officiële landstaal: Bulgaars

Hoofdstad: Sofia

Afstand tot Brussel: 1.700km

Munteenheid: Lev

Religie: orthodox (85%), moslim (12%)

Klimaat: warme zomers, koude winters

Natuur: zee, bergen, natuurreservaten

Typisch gerecht: Tarator (koude yoghurt en komkommersoep)

Muziek: volksmuziek

Nationale sport: volleybal

Bezoeken: kerken, kloosters, steden

भारत गणराज्य
(India, Zuid-Azië)

Officiële landstaal: Hindi, Engels

Hoofdstad: New Delhi

Afstand tot Brussel: 6.412km

Munteenheid: Indiase roepie

Religie: hindoe (80%), moslim (13%), katholiek (2,3%)

Klimaat: moesson (heel natte en heel droge periodes)

Natuur: natuurreservaten, bossen, steppe, woestijn, regenwoud, oceaan

Typisch gerecht: Chicken Biryani (lichtpikant kipperecht)

Muziek: Hindoestaanse muziek

Nationale sport: hockey

Bezoeken: Tempels, grotten, steden

日本国

(Japan, Oost-Azië)

Officiële landstaal: Japans

Hoofdstad: Tokio

Afstand tot Brussel: 9.462km

Munteenheid: Yen

Religie: boeddhist

Klimaat: warme zomers, heel koude winters, vochtig

Natuur: natuureservaten, eilanden, bergen, oceaan

Typisch gerecht: Sushi (rauwe vis)

Muziek: Gagaku (oude hofmuziek)

Nationale sport: sumo (worstelsport)

Bezoeken: tempels, kastelen, steden

República de Cuba

(Cuba, Midden-Amerika)

Officiële landstaal: Spaans

Hoofdstad: Havana

Afstand tot Brussel: 7.825km

Munteenheid: Cubaanse peso

Religie: katholiek (60%), protestant (5%)

Klimaat: tropisch, gematigd door wind

Natuur: Eilanden, oceaan, stranden

Typisch gerecht: Moros y Christianos (rijst met zwarte bonen)

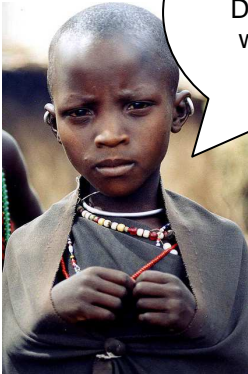
Muziek: Mambo, rumba, salsa

Nationale sport: honkbal

Bezoeken: stranden, steden

Afbeeldingen: nl.wikipedia.org

Activiteitenfiche Elkaar groeten

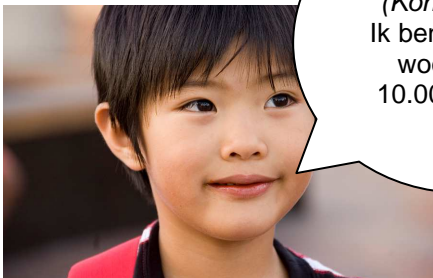
Jambo! (*djambo*)
Ik ben Jakaya.
Deze avond eten we Ugali! Dat is super lekker!

I ni ce! (*le nie see!*)
Ik ben Abena. Net zoals bijna iedereen in mijn land ben ik moslim.

Bonjour! (*bonsjoer*) Ik ben Emily. Ik heb net een vis gevangen in een van onze grote meren.

こんにちは!
(*Konnichiwa!*)
Ik ben Yoshi. Ik woon bijna 10.000km ver!

नमस्ते!
(*Namastee!*) Ik ben Sawan. Dat betekent lente. Vandaag is het lekker droog maar met de moesson weet je hier nooit.

добър ден!
(*Dobra den!*)
Ik ben Ana. Ik ben helemaal gek van volleybal. Ik train 2 keer per week.

Góðan daginn!
(*Gotan daginn!*) Ik ben Irsa. Dat betekent kleine berin. Mijn broer heeft net deze beker gewonnen met glima!

¡Buenos días!
(*bwijnos diejas*)
Ik ben Andrés. Hou je van rumba, mambo en salsa, dan moet je zeker eens op bezoek komen.

Bom dia! (*bom dieja*) Ik ben Maria João. Spreken jullie Portugees? Dat is mijn taal.

Hello! (*hello*) Ik ben Liam. Dit weekend gaan we op bezoek bij familie in Canberra.

Kijk goed naar de foto's en de tekstballonnen en vul de tabel verder aan. Let op:

Kijk goed naar de foto's en de tekstballonnen en vul de tabel verder aan.
 Let op:

- Het land schrijf je steeds in de originele taal, dus niet in het Nederlands. Kijk hiervoor op de kaarten uit het spreekspel.
- De begroeting schrijf je in de originele taal, dus niet de fonetische uitspraak.
- Ken je nog andere begroetingen in andere talen? Noteer ze op de twee laatste lijnen van de tabel en schrijf ook welke taal het is en in welk land je elkaar zo begroet.

NAAM VAN HET KIND	LAND	BEGROETING	TAAL
-----	-----	-----	Hindi
-----	-----	Bonjour!	-----
Jakaya	-----	-----	-----
-----	-----	-----	Japans
-----	Island	-----	-----
Ana	-----	-----	-----
-----	-----	-----	Portugees
-----	-----	Hello!	-----
Abena	-----	-----	-----
-----	República de Cuba	-----	-----
\\ \\ \\	-----	-----	-----
\\ \\ \\	-----	-----	-----

Oplossingen

Sawan - India - नमस्ते! (*Namastee*) – Hindi
Emily - Canada– Bonjour! (*bonsjoer*) – Frans
Jakaya - Tanzania– Jambo! (*djambo*) – Swahili
Abena - Mali - Bambara - I ni ce! (*le nie see*)
Yoshi - Japan– こんにちは! (*konnichiwa*) – Japans
Irsa - IJsland– Góðan daginn! (*gotan dagin*) – IJslands
Ana - Bulgarije– добър ден! (*dobra den*) – Bulgaars
María João– Brazilië– Bom dia! (*bom dieja*) – Portugees
Liam - Australië– Hello! (*hello*) – Engels
Andrés - Cuba - ¡Buenos días! (*bwijnos diejas*) – Spaans

Afbeeldingen

Jakaya: farm1.staticflickr.com
Abena: farm6.staticflickr.com
Emily : whiteriveroutfitters.com
Yoshi: cyberiapc.com
Sawan: claudiouribe.com
Ana : lohandbehold.com
Irsa: 4.bp.blogspot.com
Andrés: farm3.staticflickr.com
Marie João: farm2.static.flickr.com

I you (10 – 12 jaar)

Materiaal

- Kopie activiteitenfiches per kind of groep

50 minuten

Doelen

- Kinderen kunnen informatie halen uit een e-mail
- Kinderen kunnen afleiden uit welk land een e-mail komt

Werkwijze

Inleiding: Klasgesprek

Je vraagt:

- Wie van jullie heeft al eens een mail gestuurd?
- Naar wie stuur je mails?
- Zou je naar vrienden mailen? Of eerder sms'en, whats'appen, FB,...?
- En naar je familie?
- En als je de school of je sportclub moet verwittigen dat je ziek bent? Zou je dan bellen, mailen,...?

Activiteit 1: Een mail uit Spanje

Gebruik de activiteitenfiche Een mail uit Spanje.

Sarah (10) is op vakantie in Spanje. Ze stuurt een mail naar haar tante. De kinderen lezen de mail en beantwoorden de vragen.

Activiteit 2: Dikke pech ☹

Gebruik de activiteitenfiche Dikke pech.

Hassan stuurt een mail naar zijn trainer. Hij is ziek en mag van de dokter niet meespelen op het voetbaltornooi. De kinderen lezen de mail en beantwoorden de vragen.

Activiteit 3: E-mailadressen

Gebruik de activiteitenfiche E-mailadressen.

Vaak kan je uit e-mailadressen afleiden uit welk land ze komen. De kinderen bekijken de e-mailadressen en linken ze aan de naam van het land in het Nederlands en in de oorspronkelijke taal.

Activiteit 4: Ga jij ook internationaal?

Je vraagt:

- Zend jij ook wel eens mails? Bekijk jouw e-mailadressen.
- Zijn er hier ook adressen die verwijzen naar een ander land? Welk?
- In welke taal mail je met de mensen die je daar kent?
- In welke taal mail jij het liefst?
- Mail je wel eens met mensen die in een ander land wonen maar aan wiens e-mail je het niet kan zien? Je kan dat ook eens aan je ouders vragen....

Afbeeldingen

Mailicoon: annvannerem.be

Smileys:

upload.wikimedia.org

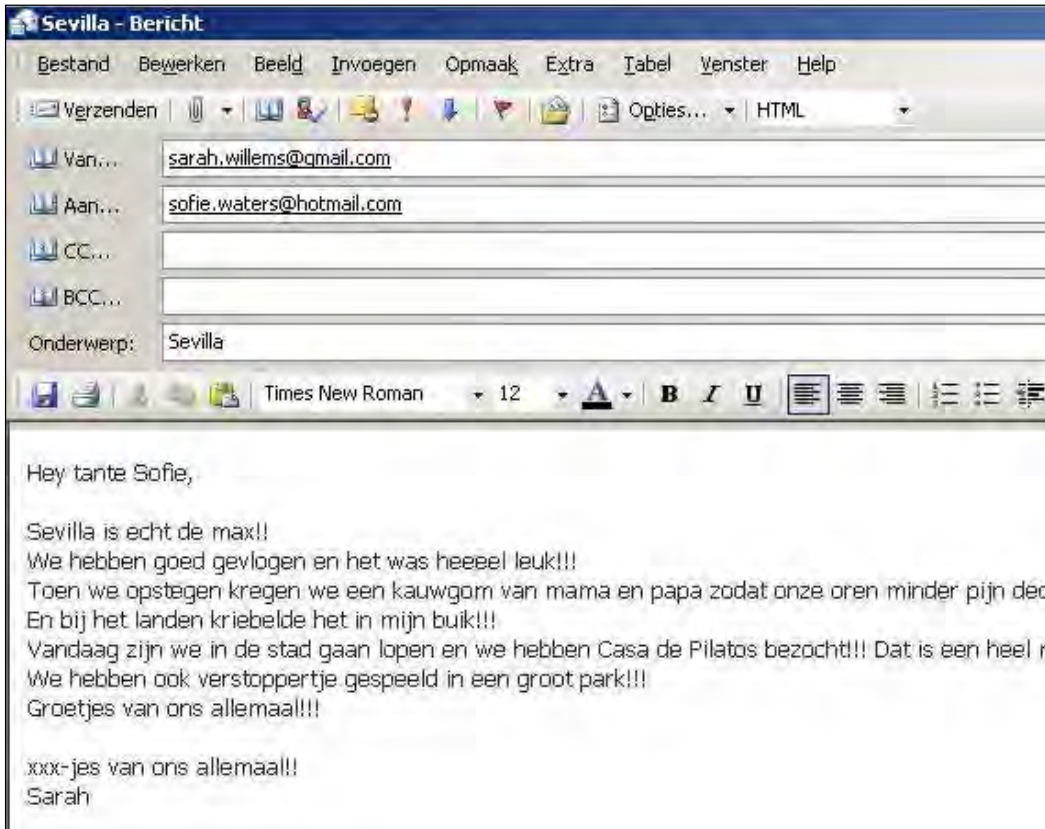
de-mooiste-animaties

cache.blippitt

4.bp.blogspot.com

Activiteitenfiche Een mail uit Spanje

Lees de email:

- Naar wie schrijft Sarah deze mail? _____.
- Wat is de familienaam van Sarah? _____.
- Waarom kreeg ze een kauwgum van haar mama en papa in het vliegtuig? _____.
- _____.
- Wat heeft ze allemaal gedaan in Sevilla? _____.
- _____.
- Heeft ze de mail al verzonden? Hoe weet je dat? _____.

Activiteitenfiche Dikke pech

Hassan stuurt een mail naar zijn juf. Lees de mail:

Rudi Hamont [rudi_hamont@kampioenenploeg.be]

Aan : Rudi Hamont

Beste trainer,

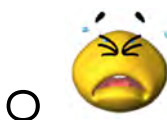
Ik ben ziek. Ik heb koorts en moet in bed blijven. Ik mag van de dokter niet voetballen op de wedstrijd van zaterdag :-)

Ik vind het super erg want ik wou keigraag meegaan en scoren!

Ik hoop dat ik volgende week beter ben zodat ik kan komen trainen voor de volgende wedstrijd.

Groetjes aan de ploeg en veel plezier morgen!

- Waarom stuurt Hassan deze mail naar zijn trainer? _____.
- Hoe heet zijn trainer? _____.
- In welke ploeg zit Hassan? _____.
- Hoe voelt Hassan zich? Kleur het juiste bolletje.

Activiteiten fiche E-mailadressen

Wist je dat je uit een e-mailadres vaak kan afleiden uit welk land de mail komt? Als je bijvoorbeeld iets wil bestellen in de speelgoedwinkel Dreamland, kan je mailen naar dreamland@dreamland.be. “be” op het einde staat voor België. Als het eindigt op bijvoorbeeld .com, zoals in de eerste activiteit, kan je het niet weten.

Kijk maar eens naar deze adressen. Uit welke landen komen ze denk je? Link het e-mailadres aan het juiste land in het Nederlands door de bolletjes te verbinden. Kan je het land ook linken aan de naam van het land in de oorspronkelijke taal? Verbind ook hier de juiste bolletjes met elkaar. Soms ga je beter afleiden uit welk land het e-mailadres komt als je de oorspronkelijke naam van het land weet.

a_oconnell@leargas.ie	•	•	Hongarije	•	•	Sverige
cleocharles@live.fr	•	•	IJsland	•	•	Polska
carlotacc@uab.es	•	•	Nederland	•	•	France
ewakowalski@wp.pl	•	•	Duistland	•	•	España
arieloteixeira@dte.ua.pt	•	•	Tsjechië	•	•	Eesti
agapios@gecon.gr	•	•	Estland	•	•	Magyarország
stevholmes@yahoo.co.uk	•	•	Zweden	•	•	United Kingdom
adrien.kiebler@phzh.ch	•	•	Griekenland	•	•	Česká Republika
anke-huber@geomix.at	•	•	Frankrijk	•	•	Ísland
emese_411@freemail.hu	•	•	Spanje	•	•	Ireland
berndt@gmx.de	•	•	Ierland	•	•	Deutschland
a_karlsson@svenska.gu.se	•	•	Zwitserland	•	•	Portugal
lilian.jaakkola@opeko.fi	•	•	Portugal	•	•	Suomi
aagje.dijkstra@slo.nl	•	•	Engeland	•	•	Österreich
k.vacek@pedf.cuni.cz	•	•	Polen	•	•	Schweiz
piret_jarvi@ut.ee	•	•	Oostenrijk	•	•	Ελλάς
brynja.bergsdottir@khi.is	•	•	Finland	•	•	Nederland

Junior Songfestival (8 – 12 jaar)

Materiaal

- Verschillende computers met Internet (Youtube)

50 minuten

Doelen

- De kinderen maken kennis met liedjes in andere talen en met videoclipps uit andere culturen
- De kinderen ontdekken de eigen meertaligheid en dat van de klasgenootjes
- De kinderen kunnen taal koppelen met emotie
- De kinderen kunnen verschillen en gelijkenissen herkennen en benoemen tussen de talen
- De kinderen staan open voor taaldiversiteit

Werkwijze

Activiteit 1

Stap 1

Kinderen met dezelfde thuistalen worden in groepjes geplaatst. Je geeft de kinderen de opdracht om op www.youtube.com op zoek te gaan naar de clip van hun favoriete liedje in hun thuistalen. Elk groepje kan 1 clipje kiezen om in de volgende stap aan de andere kinderen te tonen. Het groepje moet ook in de volgende stap kunnen uitleggen waar het liedje over gaat.

Stap 2

Alle groepjes komen samen. Elk groepje speelt de clip af die zij gekozen hebben. Op basis van de videobeelden moeten de andere groepjes raden waarover het liedje gaat. Nadat de andere groepjes geraden hebben waar het liedje over gaat, legt het groepje zelf uit waar het liedje over gaat. Hierna komt een volgend groepje aan de beurt en zo verder.

Stap 3

Nadat alle groepjes hun videoclips toonden en uitlegden, volgt er een nabespreking met de kinderen. Wat vonden de kinderen van de liedjes? Waren sommige liedjes in andere talen herkenbaar? Waar gaan de verschillende liedjes over? Zijn er bepaalde thema's die terugkomen? Zijn er verschillen en gelijkenissen? Wat vinden de kinderen van de videoclips? Zijn er bepaalde thema's die terugkomen? Zijn er verschillen en gelijkenissen?

Activiteit 2

Er wordt samen gekeken en/of geluisterd naar enkele liedjes van het Junior Songfestival. Tijdens deze wedstrijd moeten de kandidaten een liedje zingen in hun eigen taal of het Engels. De liedjes zijn gemakkelijk terug te vinden op Youtube.

Op onderstaande link vind je de volledige wedstrijd van 2012:

www.youtube.com/watch?v=sq4-gswWXp4

De les kan vorm krijgen aan de hand van volgende vraagjes :

- In welke taal denk je dat er gezongen wordt? Waarom ?
- Welke woordjes herken je?
- Waarover zou dit liedje gaan? (Maak eventueel de link naar non-verbale communicatie)
- Welke taal vind je het mooist? Waarom?
- Als je zelf zanger(es) was, in welke taal zou je het liefst zingen? Waarom?

Luister raak! (4 – 5 jaar)

Materiaal

- Woordenlijsten

15 minuten

Doelen

- De kinderen kunnen talen auditief van elkaar discrimineren
- De kinderen maken kennis met en staan open voor andere talen en klanken
- Bewegingsoefening

Werkwijze

Je stelt een lijst op met Nederlandstalige woordjes. Deze lijst kan gekoppeld worden aan een actueel thema. In de lijst worden ook enkele anderstalige woordjes opgenomen. Je leest deze lijst voor aan de kinderen. Je geeft de opdracht mee dat wanneer de kinderen een anderstalig woord horen, ze een bepaalde handeling moeten uitvoeren. Ideeën van handelingen zijn klappen, springen, de muur tikken, rond draaien, enz.

Enerzijds kan je woorden toevoegen uit een taal die volledig onbekend is bij de doelgroep. Anderzijds is het ook leuk om af en toe een woord te vermelden uit de thuistaal van het kind. Je kan aan de kleuter vragen om dit woord te vertalen als hij/zij dat kan.

Tip

- Deze activiteit is ideaal als opwarmer, tussendoortje of tijdens de turnles

Het leukste kwartiertje van de dag (4 – 6 jaar)

Materiaal:

- Arabisch prentenboek
- Prentenboeken in andere talen/schriften
- Kranten en tijdschriften

30 minuten

Doelen

- De kinderen weten dat er verschillende talen zijn
- De kinderen weten dat er verschillende schrifttekens en manieren van lezen zijn
- De kinderen kunnen verschillen en gelijkenissen in schrift, leesrichting, ed. benoemen

Werkwijze

Jonge kinderen lezen en kijken graag in boekjes en genieten er van wanneer er wordt voorgelezen. Het is de ideale manier om meertaligheid in je groep te introduceren. Je verzamelt op voorhand boeken in andere talen of meertalige boekjes.

Voor inspiratie kan je een kijkje nemen op www.meertaligheid.be of bij de geselecteerde links hieronder.

Vraag aan de kinderen en de ouders om van thuis boekjes mee te brengen in de eigen taal en/of het Nederlands.

Stap 1

Je introduceert een Arabisch kinderboekje in de kring. Je vertelt aan de kleuters dat je dit gekocht hebt op reis, omdat het er zo'n leuk boekje uitzag. Maar je hebt een probleem. De kinderen krijgen de tijd om het boekje te bestuderen en verwoorden de problemen die je ondervindt: we kunnen het niet lezen, want het is geschreven in een ander schrift en het wordt gelezen in de andere richting.

Het boekje wordt besproken met de kinderen:

- In welke taal is het boekje geschreven?
- Wie herkent dit schrift?
- Hoe lezen wij?
- Wie heeft er thuis boekjes in het Arabisch?
- Wie heeft er thuis boekjes die niet in het Nederlands zijn geschreven?

Stap 2

De kinderen zullen erg enthousiast zijn om ook hun eigen boeken te tonen aan de groep. Laat hen eerst snuisteren door de boeken en bekijk ze kort eens met allemaal. Je kan de boeken nadien in een boekenhoek leggen zodat iedereen er in kan kijken.

Zelf kan je op zoek gaan naar een boek dat je in verschillende talen hebt. Nu kan je gaan vergelijken.

Samen met een ouder of een ouder kind kan je het boek gaan voorlezen. Er wordt bijvoorbeeld eerst een pagina voorgelezen in een thuistaal, nadien in het Nederlands. Je kan er ook voor kiezen om het verhaal enkel in de thuistaal te laten voorlezen.

Let op de reacties van de kinderen. Zorg dat er wordt voorgelezen met veel intonatie, mimiek en gebaren. De reacties zullen spontaan komen: waren er woorden die ze herkenden? Welke wel en welke niet? Hoe weten ze waarover het verhaal ging? Wat vonden ze er van om naar een verhaal te luisteren in een andere taal? Wie kon het verhaal goed begrijpen?

Tips

- Je kan samenwerken met een klas in de lagere school waar de kinderen het voorlezen in de thuistaal voorbereiden en dan naar je klas komen.

Bruikbaar materiaal

- www.nik-nak.eu: Nik nak boekjes: verhalen voor heel jonge kinderen in het Nederlands en een andere taal (Bulgaars, Turks, Arabisch, Spaans, Italiaans, Engels, Frans, Pools, ...).
- www.uk.mantralingua.com: website met tweetalige boeken (Engels – andere taal). Je vindt er veel gekende prentenboeken zoals de verhalen van Eric Carle (Rupsje Nooitgenoeg, ...), Guido Van Genechten (Rikki, ...) en vele anderen.
- www.Omundo.be: Omundo: een kleine wereldbibliotheek

Winkeltje (4 – 8 jaar)

Materiaal

- Blikken, dozen, zakken waarop verschillende schrifttekens (alfabetten) worden gebruikt
- 4x kopie van activiteitenfiche Winkelkraam
- Boodschappenlijstjes
- Geld uit verschillende landen

45 minuten

Doelen

- De kinderen weten dat er verschillende talen en schrifttekens bestaan
- De kinderen beleven plezier aan het ontdekken van verschillende schrifttekens en kunnen gelijkenissen en verschillen opmerken

Werkwijze

Jonge kinderen vinden het heel leuk om te spelen in de winkelhoek. Ze kunnen er zich volop inleven om met een winkelkarretje boodschappen te doen. De winkelhoek is een enorm dankbare hoek om aan de slag te gaan met de talen en culturen in de klas en in de omgeving van de kleuters. Ook in de eerste graad is winkelen nog een leuk spel. Vraag aan de kinderen en de ouders om op voorhand allerlei materiaal mee te brengen: lege doosjes en blikken, boodschappentassen met namen van winkels op en producten die ze zelf in buurtwinkels en supermarkten gekocht hebben. Kinderen kunnen ook aangespoord worden om eens iets te kopen in een winkel waar ze anders nooit komen. Probeer een grote diversiteit aan producten uit verschillende culturen te verzamelen waar schrifttekens op staan die erg van elkaar verschillen. Denk maar aan: Arabisch, Russisch, Hebreeuws, Chinees en ons Latijns alfabet.

Activiteit 1

Ga met de kleuters aan de slag in de kring. Door de producten en materialen te bespreken en vergelijken, komen de kleuters in contact met de veelheid aan schriften. Sommige kinderen kunnen deze lettertekens misschien herkennen of zelfs een beetje lezen.

Je kan hen ook vragen stellen:

- Wat zou in dit blik gezeten hebben?
- Kan je lezen wat op de doos staat?
- Herken je letters (van je eigen naam)?
- Schrijven wij ook in zulke lettertekens?
- Wie herkent er deze lettertekens wel?
- Kan je twee dingen vinden met dezelfde lettertekens?

Activiteit 2

Nu de kleuters kennis maakten met de verschillende talen en hun schrijfwijze kunnen ze zelf aan de slag.

In een ruimte heb je op voorhand vier prenten gehangen van een kraam (zie prent hieronder). Op elk kraam heb je een woord hangen in een anders alfabet.

Zo kan je het woord **markt** gebruiken:

Arabisch: سوق

Hebreeuws: שוק

Chinees: 市場

Russisch: рынок

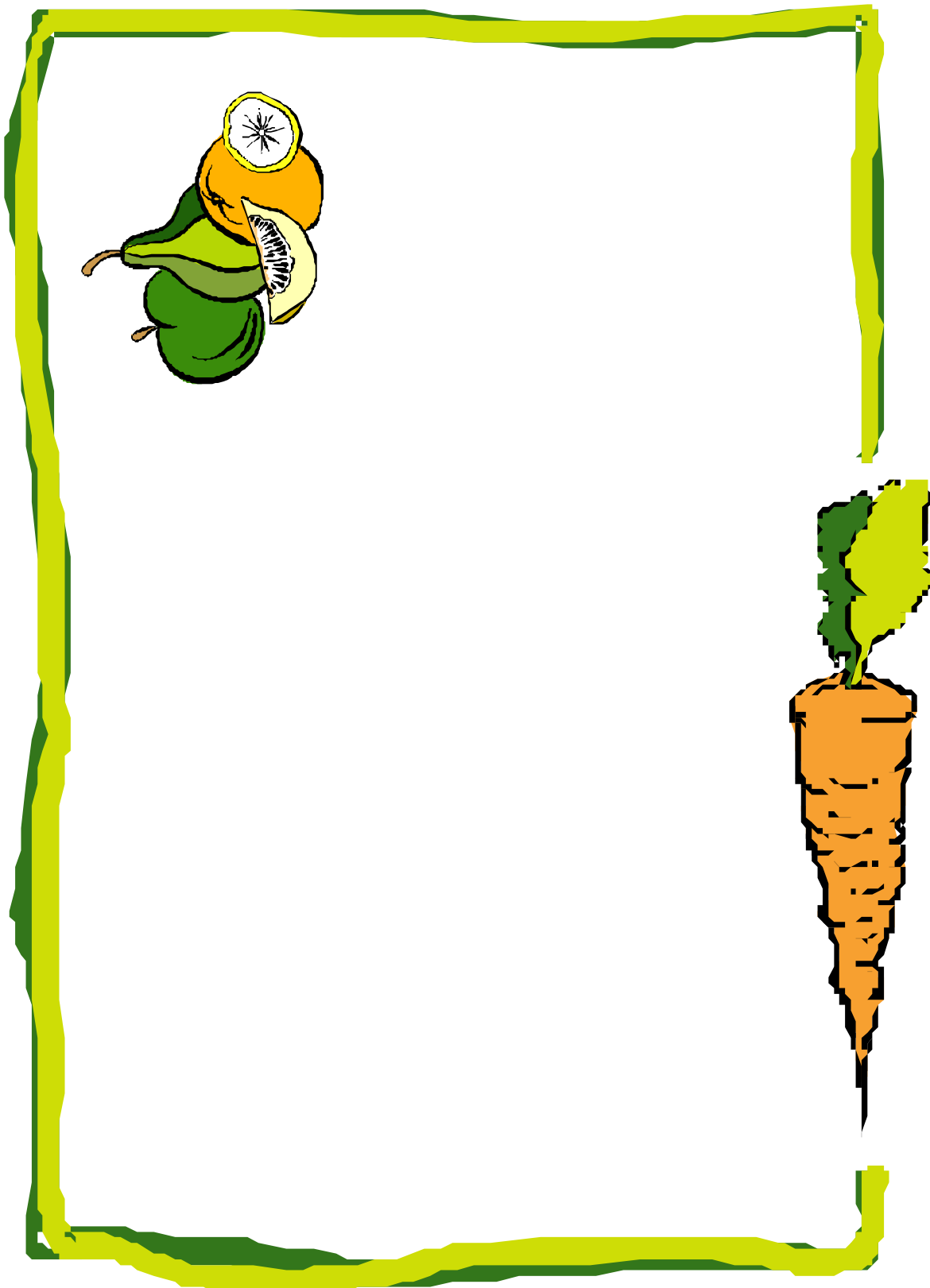
Je vindt deze vertalingen makkelijk terug op Google Translate.

Je hebt ook de voorwerpen in de ruimte gelegd met de verschillende schrifttekens op. De kinderen worden verdeeld in groepjes. Elk groepje staat bij een kraam. Nu is het de bedoeling dat elke groep op zoek gaat naar de voorwerpen die hetzelfde schrift hebben als hun kraampje. De juf bekijkt het resultaat, kinderen die meer vertrouwd zijn met bepaalde schrifttekens kunnen een handje helpen.

Activiteit 3

Nu de kleuters het materiaal verkenden, begin je aan het winkelspel. Dit doe je best met een klein groepje.

- Maak op voorhand boodschappenlijstjes: bijvoorbeeld enkele producten in het Arabisch geschreven met een foto of afbeelding ernaast. Je kan de kinderen ook bewust de opdracht geven om in hun eigen thuistaal te spreken. Laat de kinderen het rollenspel spelen. Wacht af wat er gebeurt. Indien de kinderen hun plan trekken, kan je nadien een gesprek aangaan: Heb je begrepen wat het 1ste kind wou kopen? Verstond je wat het 2de kind zei? Hoe komt het? Hoe heb je toch kunnen kopen wat je wou?
- Indien het rollenspel niet vlot, kan je de kinderen helpen om zich verstaanbaar te maken ondanks het feit dat ze elkaar niet begrijpen.
- Andere mogelijkheden: kinderen kopen wat ze willen. Daarna volgt er een klein gesprekje: Weten de kinderen wat ze juist hebben gekocht? Kunnen de andere zien uit welke winkel het komt?
- Je kan ook werken met geld uit andere landen.

Eet smakelijk (6 - 12 jaar)

Materiaal

- Bordjes
- Servetten
- Bestek

60 minuten

Doelen

- De kinderen maken kennis met de namen en ingrediënten van gerechten in andere talen
- De kinderen leren andere schriftbeelden kennen

Werkwijze

Stap 1

Je spreekt ouders aan om samen met hun kind thuis een gerechtje te maken dat ze vaak eten. Je vraagt ook aan de ouders om met het kind goed de ingrediënten te bespreken: hoe heten ze, hoeveel gebruiken we ervan (...). Ouders en kind maken thuis samen het gerecht en brengen het mee naar school. Het is leuk als ze ook de losse ingrediënten meebrengen.

Stap 2

De ouders en het kind leggen samen aan de andere kinderen en ouders uit hoe ze het gerecht maakten. Ze benoemen daarbij alle ingrediënten in het Nederlands en de thuistaal.

Stap 3

Na de uitleg van ouders en kind worden naamkaartjes voor de gerechten in het Nederlands en de thuistaal gemaakt. Deze worden bij de gerechten geplaatst. Hierna kan van elkaars gerechten geproefd worden.

Bruikbaar materiaal

- In dit kookboek vind je kip gerechten van over de hele wereld. Het kookboek is het resultaat van een Brusselse school waar ouders en kinderen samen kookten: <http://www.clavisbooks.com/book/kip-zoekt-kok>
- Lego Lingua: het gerechtenkwartet waarbij recepten worden samengesteld en het spel 'Wat is het?' waarbij ontbrekende ingrediënten worden gezocht (in allerlei talen). <http://www.jeugdenvrede.be/producten>

Slaap kindje, slaap (5 – 12 jaar)

Materiaal

- Slaapliedjes genoteerd of ingezongen door de ouders

60 minuten

Doelen

- De kinderen herkennen slaapliedjes in verschillende talen en staan stil bij de gelijkenissen en verschillen tussen de verschillende liedjes
- De kinderen maken kennis met andere schriftbeelden

Werkwijze

Stap 1

Je geeft de kinderen de opdracht om thuis aan hun ouders te vragen minstens 1 slaapliedje op te schrijven en te zingen. De kinderen brengen de opgeschreven versie mee naar school. Ingezongen liedjes kunnen natuurlijk ook!

Stap 2

Elk kind zingt het slaapliedje dat hun ouders meegaven. Ze tonen ook de geschreven versie zodat de andere kinderen kennis maken met andere schriftbeelden. De andere kinderen moeten raden waar het liedje over gaat. Herkennen ze het slaapliedje? Wat vinden ze van het slaapliedje? Hierna legt het kind dat het liedje zong, uit waar het slaapliedje over ging.

Stap 3

Nadat iedereen een slaapliedje gezongen en uitgelegd heeft, volgt er een nabespreking met de kinderen. Wat vonden de kinderen van de slaapliedjes? Waren sommige slaapliedjes in andere talen herkenbaar? Waar gaan de verschillende slaapliedjes over? Zijn er bepaalde thema's die terugkomen? Zijn er verschillen en gelijkenissen? Wat vinden de kinderen van de verschillende schriftbeelden?

Stap 4

De teksten van de slaapliedjes worden opgehangen in de klas.

Tips

- Doe deze activiteit op momenten dat je rust wil creëren in de klas
- Je kan de ouders uitnodigen om de liedjes in de klas te komen zingen. Zo betrek je ouders bij de activiteiten

Bruikbaar materiaal

- In het boek 'Ninna Oh' vind je een verzameling van slaapliedjes van rond de Middellandse zee: <http://www.lannoo.be/ninna-oh>
- Ook hier vind je voorbeelden van slaapliedjes in andere talen:
 - Italiaans: <http://www.youtube.com/watch?v=wd5sO3gRGeo>
 - Frans: http://www.youtube.com/watch?v=pHniPMO5g_s
 - Engels: <http://www.youtube.com/user/SuperSimpleSongs?v=yCjJyiqpAuU>